

Kondacs Gábor

A felelősség áldása

Igehirdetés az Ézs 62,6–9 alapján

Falaidra, Jeruzsálem, öröket állítottam. Soha ne hallgassanak, se nappal, se éjjel! Ti, akik az Urat emlékeztetitek, ne legyetek némák! Ne engedjétek, hogy néma maradjon, amíg helyre nem állítja, és dicséretének helyévé nem teszi Jeruzsálemet a földön. Az Úr esküre emelte jobb kezét, erős karját: Nem adom többé gabonádat eledelül ellenségeidnek. Nem isszák többé idegenek mustodat, amelyért te fáradoztál, hanem azok élvezik, akik betakarítják, és dicsérik az Urat: azok isszák meg szent udvaraimban, akik leszüretelik.
(Ézs 62,6–9)

ban a személyes megváltót. 1988-ban kötött házasságot Judittal, és négy gyermek boldog szüleivé lettek. Lelkipásztori szolgálatát nem megszokott módon, 52 évesen kezdte el. Jelenleg három gyülekezet – Veszprém, Csetény és Zirc – pásztora.

A mai napon a felelősségről és annak áldásáról fogunk gondolkodni. Ez egy igen széles körű téma, nagyon sok irányban el lehet menni. Lehet beszélni arról, hogy ki vagy kik a felelős személyek. Vagy értekezhetünk arról, hogy mi a felelőség tárgya. Egy eszme, talán egy hitrendszer? A vallásunk? Anyagi javak? A környezetünk? Esetleg személyek, csoportok? Család? Gyülekezet? Sok minden lehet, és a felsoroltak közül érintünk is néhányat.

Elolvastott ígénk egy városról, Jeruzsálemről szól. Próbáljunk úgy tekinteni erre a leírásra, mint egy képre, egy festményre. A város fallal van körülvéve. Nagy, magas és erős falak amelyek az egész várost körbeölelik. Ezek a falak kezdetben földből, később kőből épültek. Lehet, hogy ez a kép ma sokaknak nem tetszik. Úgy gondolják, a fal elvlaszt, a fal kirekeszt, a fal szelektál. Ebből a nemtetszésből ered az a gondolkodás, hogy a falakat le kell rombolni, a határokat el kell törölni, hiszen csak így lehet szabad az ember, és ehhez a szabadsághoz mindenkinek joga van. Nem akarok belemen-

Kondacs Gábor 1963. február 24-én született Békéscsabán. Egy szolgáló, baptista családban nőtt fel. Ő maga is szorgalmasan járt a gyülekezetbe mint engedelmes gyermek. Középiskolai tanulmányait Szentesen végezte. A szülői háztól való eltávolodás és az Istentől való eltávolodás időszaka volt ez. Később, néhány kudarc után, 24 éves korában ismerte fel Jézus Krisztus-

ni az aktuálpolitikába, de ezzel a gondolkodással találkozunk az elmúlt évben és láthattuk annak következményeit, illetve még talán érezni is fogjuk. De gyorsan kanyarodjunk el innen, hiszen másról szeretnék beszélni. Függetlenül az előbbtől folytassuk a gondolatsort. Ott hagytuk abba, hogy van egy képünk egy várossal és a várost körbevevő falakkal. Ezen a falon, ha jobban megfigyeljük a képet, láthatunk tornyokat, kapukat, ajtókat. Tehát nem egy zárt városról van szó. Ellenkezőleg, ez egy nyitott város, ahova be lehet menni, és ahonnan ki lehet jönni. A tornyokon öröket láthatunk, akik figyelnek a falon belüli eseményekre, és figyelik azt is, hogy ki vagy kik közelítenek a városhoz. De miért is van szükség a falakra? Erre a Bibliánkból keressük meg a választ. Ezékiel próféta egy érdekes elvet vázol fel könyvében: *„Felmegyek a nyitott ország ellen, azokra támadok, akik nyugalomban és biztonságban laknak, akik mindnyájan kőfal nélküli városokban laknak, és sem zárjuk, sem kapujuk nincsen.”* (Ez 38,11) Azt láthatjuk, hogy a védelem nélküli városok nagy veszélynek voltak kitéve. Az emberi balgaság mintája az, amit a próféta leír. Az önteltség, a felelőtlenység, a hamis biztonságérzet mind megjelenik ebben a gondolatban. Tehát nézzük meg a korábbi állításokat szépen sorba: „...a fal elvált, a fal kirekeszt, a fal szelektál.” A fal elvált: az állítás igaz, hiszen elváltatja a falon belülit a falon kívülitől. A fal kirekeszt: az állítás igaz. A fal valóban kirekeszt, mert vannak olyan személyek, erők, akiket nem akarok beengedni a városba. Ha egy fosztogató csapat portyázik a város környékén egyértelmű, hogy bezárom a kapukat, tehát kirekesztem őket a városban lakók védelmében. Ezzel rokon a harmadik állítás. A fal szelektál: az állítás igaz. Igaz, mert vannak olyanok, akiket viszont szívesen beengedek. Ha például olyan kereskedőket látok közeledni, akikről tudom, hogy számomra fontos és hasznos portékákat hoznak, akkor kinyitom a kaput és beengedem őket. Szedhetek vámot, az a szívem joga, de beengedem. Tehát látható, hogy nem az állításokkal van baj, hanem a következtetéssel.

A fal fontosságáról Nehémiás próféta nagyon szépen ír. Amikor meghallotta, hogy a templom és a falak le lettek rombolva, olyan elkeseredés fogta el, hogy a királynak is szemet szúrt. Ebből az lett, hogy engedélyt kapott az újjáépítésre. Figyeljük csak meg, mi volt az első dolga:

„Amikor megépült a várfal, beállítottam az ajtókat, és szolgálatba állították a kapuőröket, az énekeseket és a lévitákat. Ve-

zérré tettem Jeruzsálem fölött testvéreimet, Hanánit és Hananját, a vár parancsnokát, mivel ő sokkal hűségesebb és istenfélőbb volt másoknál. Azt mondtam nekik, hogy ne nyissák ki Jeruzsálem kapuit mindaddig, amíg a nap melegen nem süt; és addig csukják be az ajtókat, és zárják be azokat, amíg az örök őrök ott állnak ott. Azután állítsanak őröket Jeruzsálem lakosai közül, egyeseket az őrhelyekre, másokat pedig a házuk elé.” (Neh 7,1–3)

A fal természetéről most még annyit, hogy aki kint van nem mindenki ellenség, és aki bent van, nem mindenki barát. Erre a megállapításra még szükségünk lehet.

A fal elemeinek egy fontos része a torony vagy bástya. Ha a képzeletbeli festményünkre tekintünk, azt látjuk, hogy örök vannak oda állítva. Az őrség egy igen fontos feladat volt. Csak néhány címszóban, hogy mi a feladata. Őrhelyén állva, vagy meghatározott sávban mozogva figyelni a szintén meghatározott térszót, hogy ezzel biztosítsa a rábizott személyt, vagy objektumot. Ezékiel próféta könyvében a 33. fejezetben szintén találunk egy nagyon precíz leírást az őrálló kötelességéről. Ezt otthon olvassátok el. Mikor katona voltam, történt egy érdekes eset. A zászlóalj-parancsnokságon teljesítettem szolgálatot mint „honvéd elvtárs”. Történt egyszer, hogy a zászlóalj parancsnoka, szokás szerint a fekete Volgával, a szokott időben megjelent a kapunál. A kapus kiment, elkérte az okmányokat. (No ez már nem megszokott dolog volt.) Az őrség parancsnoka csak annyit látott, hogy a Volga tolat és elmegy. Kimegy a kapushoz, megkérdezte, mi történt. A kapus jelentette, hogy nem voltak ott Páncél alezredes elvtárs okmányai, és nem engedte be. Mondanom sem kell, az őrség parancsnok infarktusközei állapotba került, leváltotta a kapust, és ő állt a helyére. A visszatérő parancsnoktól már nem kért semmit, ő viszont önként felmutatta az okmányokat és behajtottak a laktanyába. Néhány perc múlva jött a parancs: Őrséget leváltani, és a leváltott őrség jelenjen meg Páncél elvtárs irodájában kihallgatásra. Nem részletezem, a vége az lett, hogy a kapus szolgálatot ellátó őr egyhetes jutalomelvonásban részesült. Mi a lényeg: az őr tudta a feladatát, és azt maradéktalanul végrehajtotta. Csak azt engedte be, aki tudta igazolni a személyazonosságát és volt belépési engedélye. Tehát az őr nagyon fontos része a „rendszernek”. Tudnia kell, hogy ki az ellenség és ki a barát. Tudnia kell, hogy az ellenség milyen fondorlatokkal igyekszik besurranni a városba. Tudnia kell, hogy kit hogyan kell ellenőrizni. De azt is észlelnie kell, hogy a városban belül mi nincs rendben. Ki kell tudnia szűrni azt, aki esetleg már besurrant, vagy ugyan oda való, de rossz szándékkal van. Éles szem, éles elme, gyors és félelem nélküli döntés. A festményünkön az örök nem önkéntes őrök. Őket valaki oda állította, határozott céllal. Aki kiválasztotta őket, tudja, hogy miért pont ők kapták ezt a feladatot. Az őrségben el lehet fáradni, el lehet aludni. Szintén látjuk a képen, hogy az örök mintha kiabálnának. Jól látjuk,

valóban kiabálnak, és ezzel jelzik, hogy a helyükön vannak és éberek. Ha egy ór nem kiabált, az azt jelentette, hogy vagy elaludt, vagy valami baj van, talán az ellenség tett vele valamit. Ez a festmény egy valós helyzetet örökít meg. De van egy érdekes tulajdonsága. Beszél, megszólít, kérdez, javasol, bátorít. Mindezt úgy, hogy ahova tesszük, annak megfelelően igyekszik kommunikálni. Most ezt a képet szépen levesszük a falról, a hónunk alá vesszük, és elindulunk vele egy-két helyre. Nem is titkolom, hogy hova indulunk. Meglátogatunk egy családot és egy gyülekezetet. Hogy egy kicsit árnyaljam a dolgot nézzünk meg egy igeverset.

„Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, a sötétség világának urai ellen, a gonoszság lelkei ellen, amelyek az ég magasságában vannak.” (Ef 6,12) Láthatjuk Pál apostol szavaiból, hogy a küzdelmünk valami más dimenzióban zajlik. Ez igaz akkor is, ha ezek a hatalmasságok olykor valós személyekben jelennek meg, de akkor is, ha mint láthatatlan erő vesz körül. Akkor most induljunk el kezünkben a képpel, szívünkben Pál apostol intelmével.

Elérkezve egy képzeletbeli családhoz a képet felakasztjuk a falra, oda állítjuk a család tagjait. Klasszikus család, egy férfi, aki az apa szerepét tölti be, és egy nő, aki az anya szerepét tölti be, illetve a gyerekek. Elnézést a „szájbarágós” stílusért, de sajnos egyre inkább muszáj definiálni, hogy ki kicsoda. Szóval van egy család, ahol a szülők az örök. Néhány igeversen keresztül megnézzük, hogy a szülők, mint örök összehangolt, együttes munkája mennyire fontos.

- „Hit által rejtegették Mózes születése után három hónapig a szülei, mivel látták, hogy szép a gyermek, és nem féltek a király parancsától.” (Zsid 11,23)
- „Hallgasd, fiam, apád erkölcsi tanítását, és anyád oktatását ne hagyd el!” (Péld 1,8)
- „Ha valakinek engedetlen és konok fia van, aki nem hallgat apja és anyja szavára, és akkor sem engedelmeskedik nekik, ha megfenyítik, az ilyet fogja az apja és az anyja, vigye a város véneihez lakóhelye kapujába.” (5Móz 21,18–19)
- „Szülei pedig évente feljártak Jeruzsálembe a húsvét ünnepeire. Amikor tizenkét éves lett, fölmentek Jeruzsálembe az ünnep szokása szerint.” (Lk 2,41–42)

Láthatjuk, hogy a gyermek születésétől a vallási nevelésen keresztül végig ott van a közös felelősség. Az 5Mózesből vett

példa egy nevelési kudarc leírása, de szemléletesen adja tudtunkra, hogy ennek elhordozása is közös feladat.

De térjünk vissza a kép és a család viszonyára. A falak Isten ígéje, és a város lakossága a gyerekek. Képzeljük el ezt a családot falak nélkül. Nincs hova felállni az öröknek, nincs mi mögé elrejtőzni, nincs hova menekülni. Ne álltassuk magunkat! Ne legyenek illúzióink! De sokan vannak, akik hamis reményekkel igyekeznek egy templomi esküvővel bebiztosítani a házasságot. Igen, talán az alapot kiásták, de mi épült erre azt követően? Ha Isten ígéje nincs a mindennapokban jelen a család életében, akkor falak nélküli várossá válnak. Az Ez 38,11-ből tudjuk, mivel jár ez. Láthatjuk, hogy a család „intézményét”, már pusztá létjogosultságát is mennyi támadás éri. Ott van a kép, és azt kérdezi: Meg van az alap? Megvan a szegletkő? Ézsaiás próféta szavaira figyeljetelek csak egy kicsit: „Ezért így szól az én Istenem, az Úr: Íme, Sionban egy követ tettem le, egy próbakövet, drága szegletkövet, erős alappal.” (Ézs 28,16) Aki hisz, az nem fut el! Pál apostol az Ef 2,20-ban Jézus Krisztust nevezi meg mint szegletkő. Azt is kérdezi a kép, hogy ott vagy-e a helyeden? Esetleg kalandozol más városok felé? Vagy bent szunnyadsz a falakon belül? Ha igen, ki van a helyeden? Ki van őrségben? Nem csak a bibliai időkben volt ordító oroszlán, aki elnyelte az óvatlan, kapukon kívüli embert. Ma is van ilyen! Körbe jár és csak a pillanatra vár. De van báránybőrbe bújt farkas is. Mennyire vagy felkészülve az „ór” szerepére? Mennyire tudod beazonosítani az ellenséget? Mennyire védettek azok, akik a falakon belül vannak? Mennyire, mennyire, mennyire? Elég! Elég a kérdésekből! Nem bírom ezt tovább! Erőm fölött való már ez! Ott állsz a kép előtt, és talán sírsz. Nem baj. Nem baj, ha rád nehezedik a felelősség. Most itt is hagylak egy kicsit.

Fogom a képet, és elviszem egy közeli helyre, oda, ahova te is el szoktál menni. Ismerős, ugye? A gyülekezetedbe. Keresek egy jó helyet a képnek, hogy mindenki lássa. Sokan megnézik, hiszen szép, és továbbmennek. De néhányan megállnak. Reményem az, hogy a vezetők, a szolgálók, talán a pásztor is közöttük van. A kép ismét megszólal, halkán, alig hallhatóan. Nem kiabál senki után. Csak keres és kérdez. Mi, vagy ki az alap? Kik az örök? Mire, kire vigyáznak? Életet őriznek, vagy már csak szarkofágokat? Ki vagy mi dönti el, hogy ki vagy mi jöhet be? Mi mindent loptak el már tőled? Első szeretet? Az „én békességem”-et? Vagy féltve őrzöd? Elég! Elég a kérdésekből! Nem bírom ezt tovább! Erőm fölött való már ez! Ott állsz a kép előtt, és talán sírsz. Nem baj. Nem baj, ha rád nehezedik a felelősség. Most téged is itt hagylak egy kicsit.

Fogom a képet, és járom vele a várost, a falut. Mindig ugyanaz. Van, aki továbbbsiet, van, aki megáll. A kép pedig beszél és kérdez.

A végén én is leülök a kép elé, és hallgatom. Néha fáj. Néha simogat. Tanácsot ad, de van, amikor elbizonytalanodok. Egyszer csak azt érzem, hogy én sem bírom tovább. Elég a kérdésekből! Sírok! Homályos szemeim, könnyeim között feltűnik egy eddig nem látott részlet. Egy alak, aki erős jobbjával int felém és valamit kínál. A festő, a próféta azt mondja: „Ti, akik az Urat emlékeztetitek, ne nyugodjatok!” Ki Ő? Nagyon karakteres alak. Szinte uralja a képet, és én eddig nem vettem észre. Ő az Úr, a Mindenható Isten! Ő az, és most megszólít. Arra késztesz, hogy tegyek valamit. Emlékeztet-

sek. De mire? Ha figyelmesek vagyunk észre kell vennünk, hogy az ígéretek azok, amelyekre „figyelmeztetnünk” kell az ígélet adóját. Ézsaiás próféta Jeruzsálem helyreállításáról beszél. Azonban ezt további ígéretek is követik. „...nem adom többé gabonádat eleségül ellenségeidnek, és nem idegenek isszák mustodat, amelyért te munkálkodtál...” Ritkuló könnyeim között egyre tisztább lesz ez a képrészlet. Mintha egyfajta megnyugvás töltene el. Rádöbbenek ugyanekkor, hogy mennyi mindent sikerült már az ellenségnek ellopnia tőlem. Igen, akkor, amikor nem voltam a helyemen. Nem voltam a fallal körülvett városban. Vagy csak egyszerűen elaludtam. De itt a vigasztalás! Kibontakozik Isten tökéletes tervének és kegyelmének az áldása. Mindaz, ami eddig préda volt az ellenség számára, már nem az. Nem férhet hozzá! Maga a mindenható Isten az, aki erre ígéletet tesz.

Igen, Isten ígéretei azok, amik erőt adnak. Már érzem, miért volt fontos, hogy rám nehezedjen a felelősség. Már tudom, hogy Isten tárta fel előttem részletről részletre a képet. Igen, ő állított oda, ahol vagyok, és határozott céllal. De adta az ígéreteit is. Meg kell állnom. Milyen ígéretek birtokában vagyok? Jézus Krisztus is egy sor ígéletet hagyott hátra. Mely ígéretek érintettek már meg személyesen? Sok-sok ígéletet sorolhatnék fel. ezek arról szólnak, hogy soha nem hagy el, soha nem hagy árván, nem enged erőn felüli próbába, és vissza fog jönni. Már nem vagyok kétségbe esve, már szinte várom, hogy a kép ismét kérdezzen. És ahogy kérdez egyre tisztábban és derűsebben látok.

Fogom a képet, és sietek vissza azokhoz, akiket otthagytam. Nem bánom, hogy egy kicsit egyedül maradtak, hiszen nekik is szükségük volt a magányra, a csendre. De már nem várhatatom őket, sietek vissza abba a

gyülekezetbe, ahol az előbb voltam. Látom a megszmorodást. Igen, onnan is sok mindent elrabolt a sátán. A békeséget, a tiszta ígét, a fiatalokat, családokat. Látom a megszmorodást, a szembesülést. Nem voltunk a helyünkön! Ismét felakasztom a képet, és megmutatom rajta az Úr erős karját. Megmutatom az ígéretek részleteit. Megmutatom a helyreállítás lehetőségét. De megmutatom azt is, hogy az öröknek a helyükre kell állniuk! Isten ma is helyre akarja állítani a gyülekezetet! Állj a helyedre, és bízz Isten ígéletében, bízz abban, hogy megőriz. Nem engedi, hogy ismét ki legyél rabolva. De ismerd meg Isten ígéreteit, hogy emlékeztetni tudd őt éjjel és nappal. Ő maga jogosít fel arra, ne hagyj nyugtot neki.

Továbbmegyek, megkeresem a családot. Az előző helyre teszem a képet, és mindenki látja. A család összejön és hálát ad. Hálát ad a szülőkért mint örökért. Hálát ad a gyerekekért, akik biztonságban vannak. Hálát ad az ígéretekért, Isten ígéréteiről, mert látják, hogy milyen hűség az, aki az öröket állította.

És most itt állok a gyülekezet előtt. Nektek is látnotok kell ezt a képet. Meg kell látnotok, hogy hol van a helyetek.

Kedves vezető testvérek! Isten elhívott titeket a szolgálatra, a képnél maradván, örökre állított. Remélem, nem csak a „népakarat” helyezett oda! Tudod-e a feladatodat? Betöltöd-e azt? Ha fáradsz, bírod-e Isten ígéreteit? Tudsz-e kiáltani éjjel és nappal?

Kedves gyülekezet! Tudod-e, hogy a vezetőitek felelősséggel tartoznak értetek? Ez költői kérdés, hogyne tudnátok. Szembesítitek is őket ezzel sokszor. De kérek titeket, ti is olvassátok el az Ez 33-at! Találjátok meg a felelősségeteket.

A Biblia tele van Isten ígéreteivel. Isten alapvető szándéka, hogy az áldásait adja. Ő az ígéreteit be szeretné tartani. Nem az ő szemszögéből fontos, hogy emlékeztessük őt éjjel és nappal. Ez miattunk fontos, hogy hűségben megállva, az ő ígéreteiben megkapaszkodva, megerősödve tudjuk betölteni őrszolgálatunkat.

Az Úr áldjon meg titeket! Ámen.

